

Espoon seudun
koulutuskuntayhtymä Omnia
PL 77700
02070 ESPOON KAUPUNKI

omnia.fi

1 (2)

15.3.2021

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

TyV@eduskunta.fi

marjaana.kinnunen@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta tiistai 16.03.2021 klo 12.15 / HE 241/2020 vp /
Asiantuntijapyyntö

HE 241/2020 vp Hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä
pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

**Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia yhtyy Amke ry:n,
Koulutuskuntayhtymä Tavastian ja Koulutuskuntayhtymä OSAO:n lausunnoissa
esitettyihin näkökulmiin opiskelijahuollon toteuttamiseen liittyvistä riskeistä
erityisesti erittäin haastavassa oppivelvollisuuden rakentumisvaiheessa.**

Opiskeluhuollon palvelut

Hallituksen esityksen mukaan uudistuksen jälkeen opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut järjestettäisiin osana hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, samoin kuin kouluterveydenhuolto sekä toisen asteen opiskeluterveydenhuolto. Opiskeluhuollon palvelut toteutettaisiin jatkossakin lähipalveluna kouluilla ja oppilaitoksissa, mutta työnjohdollisesti erittäin kaukaa. Omnian näkökulmasta esitettyyn opiskeluhuollon palveluiden järjestämisvastuun siirtoon liittyy huolia. Ratkaisun toimivuus työn ja vastuiden osalta jää epäselväksi, ja uudistus on haaste ennaltaehkäisevän ja yhteisöllisen työotteen jatkuvuudelle opiskeluhuollossa.

Hallituksen esitysluonnoksessa jääkin epäselväksi yhteisöllisen, ennaltaehkäisevän työn ja yksilöön kohdistuvan, korjaavan työn välinen suhde ja tasapaino. Koronapandemian pitkittyessä tämä tulee vaikuttamaan oppilaiden ja opiskelijoiden opiskeluhuollon palveluiden tarpeeseen vielä pitkään sen jälkeen, kun opiskeluhuollon palvelut siirtyisivät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

Omnia toimii tässäkin asiassa erittäin tiiviissä yhteistyössä jäsenkuntiensa kanssa, keskeisen osan aloittavista opiskelijoista siirtyessä oppilaitokseen jäsenkunnista. Jäsenkuntien alaluokkien oppilaista on Espoossa maahanmuuttajataustaisia lapsia jo yli 25 prosenttia. Tämän joukon yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kouluttautumisen mahdollisuus edellyttää vakiintuneita opiskelijahuollon resursseja, jotka uhkaavat vähentyä merkittävästi.

Lain hyvinvointialueesta 14 §:n mukaan hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 10 §:ssä todetaan, että hyvinvointialueen on osaltaan yhteen sovitettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujaan kunnallisten ja valtion palvelujen kanssa.

Lain hyvinvointialueesta 14 §:ään kirjatun neuvotteluvelvoitteen lisäksi sääntelyä tulisi tarkentaa vähintään siten, että hyvinvointialueen ja alueen kuntien (ja sitä kautta kuntayhtymien) tulee sopia yhteistyön edellyttämistä yhteistyörakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6 §:n mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä ja kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Näitä lakisääteisiä tehtäviä ovat mm. varhaiskasvatuksen ja koulutuksen sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden järjestäminen.

Kunnat/kuntayhtymät tarvitsevat johtamiseen reaaliaikaista tietoa ja erityisesti hyvinvoinnin edistämisen tehtävän toteutuminen vaatii onnistuneeseen toteuttamiseen monipuolista tietoa opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden tilasta.

Lainsäädännöllä tulee varmistaa, että koulutuksen järjestäjällä on opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän toteuttamiseksi riittävän kattava ja ajantasainen tietopohja. Velvollisuus ajantasaisen tiedon saamiseen tulisi erikseen kirjata järjestämislain 7 §:ään osaksi hyvinvointialueiden koulutuksen järjestäjille tuottamaan asiantuntijatukeen.

Sampo Suihko
kuntayhtymäm johtaja

